

NSPRV

NEZAVISNI SINDIKAT PROSVETNIH RADNIKA VOJVODINE

Novi Sad, Trg Slobode 3 tel/faks: 021/6616-886, 025/420-093, 023/515-757

e-mail: sindiso@sbb.rs, nsprv@open.telekom.rs, nsprv.zr@open.telekom.rs

---

Konačno Sindikat!

Poštovane kolegice i kolege, braćo i sestre,
dame i gospodo, drugarice i drugovi,

Na početku želim da se zahvalim svima vama što ste došli sa raznih strana i okupili se na beogradskim ulicama, tačnije Trgu Nikole Pašića, bilo da ste zaposleni u prosveti ili ste kao naše kolege iz Nezavisnog udruženja penzionera javnih službi i Nezavisnog udruženje nezaposlenih ovde došli da nas podržite ili ste nam kao GG Dveri i Sindikat Sloga uputili saopštenja podrške. Hvala Vama, najupornijima, koje ni ovaj kijamet nije sprečio da dođete, jer mi nemamo ni bolje, ni drugo vreme. Vlada, doduše, nije juče donela rebalans, ali će ga doneti danas ili sutra, što ništa ne menja na stvari – ili možda čak neko razmišlja o našim zahtevima izrečenim ovih dana u javnosti.

Međutim, suštinsko pitanje je ko nas je to ustvari na ulice opet isterao? To je prvenstveno „socijalno odgovorna“ vlast, a pogotovu ministri socijalisti, kao i ministri eksperti – i to oni iz Ministarstva za rad i oni iz Ministarstva školskog i oni iz Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu i oni iz Ministarstva finansija. Kako bi tek prosvetari prošli da resore za rad ne drže socijalisti, socijal-demokrate i članovi Pokreta socijalista i da vlada nije socijalno odgovorna? Lako je Bajatoviću sa mesečnom platom od 3.000.000 dinara biti socijalista, ali da li u redu da je jedan Bajatović „teži“ od ukupnog fonda zarada jedne prosečne srpske škole ili da prima više nego gotovo 150 tetkica. Čudan neki socijalizam i socijal-demokratija i briga za radnike i penzionere, pa bili oni iz reda belih okovratnika ili plavih mantila.

Na delu je i osveta loših đaka i ponavljača, plagijatora, lažnih diplomaca i lažnih doktora, jer kako da kvalitetno obrazovanje cene i znanje poštuju i cene oni koji su do svojih diploma stigli sumljivim prečicama, koruptivnim radnjama, političkim i drugim vezama i tako dospeli do samog vrha.

Podsetiću da je ovogodišnji 5. oktobar - Svetski dan nastavnika u svetu obeležilo gotovo 30.000.000 nastavnika i da je kod nas taj veliki dan, nažalost prošao gotovo nezapaženo, kao i na moto ovogodišnjeg Svetskog dana nastavnika „Investiraj u budućnost – investiraj u nastavnike“. I tako dok svet prepoznaje ulaganje u obrazovanje kao najbolju investiciju, naši vlastodršci i dalje „krešu“ i ona skromna ulaganja u „delatnost od posebnog društvenog interesa“ kako nas krste kad nam npr. treba ograničiti pravo na štrajk, ali ne i

kad treba „odrešiti“ državnu kesu. Na taj način izdvajanjem od 3,1% BDP za prosvetu i 0,3% BDP za nauku, ne samo da smo na začelju svih zemalja razvijenog sveta, nego i zemalja regiona i na delu pokazujemo nebrigu za sopstvenu budućnost. Primeri ulaganja u obrazovanje pomažu zemljama poput Brazila i Kine da su sad ne samo regionalne već i svetske ekonomske velesile, a ulaganja u obrazovne sisteme u brojnim siromašnim zemljama, poput Indije, su najbolji put za izlaz tih društava iz bede i siromaštva. Posebna je priča prosvetni deo budžeta u budžetu za plate svih javnih delatnika, koji je evidentno nedovoljan jer bez rebalansa ne omogućava ni redovno finansiranje zarada, a kamo li da nešto ostane za održavanje ili investicije u školske objekte, u opremu i uslove rada (u zemljama u razvoju udeo za plate u budžetu za prosvetu je oko 80%). Stoga ne čude opravdani zahtevi svih sindikata da se poveća procenat BDP za prosvetu i nauku, bar do onoga u zemljama u razvoju odnosno oko 5-6% BDP za prosvetu i bar 1% BDP za nauku.

Takođe i 7. oktobar, Svetski dan dostojanstvenog rada smo (pre)skromno obeležili - uglavnom saopštenjima, a teško da bi ovo što se upravo dešava moglo biti u prilog radu dostojnom čoveka. Pre bi se moglo reći da nas pretvaraju u robu, a bogami neki i u roba!

Međutim, danas smo se sakupili i da bi još jednom obrazložili naše zahteve za izuzimanjem prosvete iz linearnog smanjenja plata. Zašto imamo pravo da to tražimo? Ne da molimo. Tražimo! Zato što:

- prosveta je jedina delatnost koja je već osetila efekte smanjenja fonda za plate i provela racionalizaciju unutar delatnosti
- dok je prosveta bila „zamrznuta“ drugi su dobijali novčane infuzije
- prosveti je nezakonito ukinut minuli rad (još uvek važi PKU)
- nemamo ni regres ni topli obrok (zakonska obaveza)
- nismo za razliku od drugih delatnosti dobijali bonuse, solidarne i/li jednokratne novčane nagrade, čak ni onu čuvenu božićnu (ili Svetosavsku) nagradu
- nemamo socijalni program u slučaju tehnoloških viškova
- prevoz „tražimo“ na sudu, kao i
- jubilarne nagrade

- nemamo ni dnevnice za takmičenja, već često i za decu učesnike takmičenja snosimo njihove troškove
- stručno usavršavanje plaćamo iz sopstvenog džepa
- minimalac smo izgurali na mišice
- ...

Minuli rad je i pre ukidanja valorizovao iskustvo nastavnika pred penzijom u odnosu na početnika-pripravnika sa najviše do 16 odsto, što je mnogo manje nego u bilo kojoj drugoj zemlji gde je taj odnos i do 100% u korist kolege na kraju karijere. Ukoliko iz budućeg PKU „iskoči“ minuli rad uštede bi u budžetu za prosvetu bile veće od onih koliko nam je ministar Verbić rekao da mora da „uštedi“.

Zašto smo za platne razrede

- Dosadašnji način finansiranja plata (linearno finansiranje) u javnom sektoru je višestruko urušen (Uredba o koeficijentima i Zaključak o osnovici)
- poremećen je odnos između plate za najjednostavniji rad i rad nosilaca delatnosti sa 1:3 u osnovnom i srednjem obrazovanju, odnosno 1:5 u univerzitetskom na trenutnih 1:1,7 u bazičnom obrazovanju, a povećanjem minimalca (od 1. januara 2015) ovaj odnos će se još više približiti
- plate u obrazovanju su u poslednje tri godine ispod republičkog proseka

	<i>Prosečne zarade</i>			<i>Prosečne zarade bez poreza i doprinosa</i>		
	<i>Ukupno RS</i>	<i>Obrazovanje</i>	<i>Indeks (2:1)</i>	<i>Ukupno RS</i>	<i>Obrazovanje</i>	<i>Indeks(6:5)</i>
	1	2	3	4	5	6
...	...	...	...	...	...	...
I-XII 2006	31745	33166	104,5	21707	22583	104,0
I-VI 2007	36782	38437	104,5	26357	27474	104,2
VII-XII 2007	41074	42528	103,5	29425	30370	103,2
I-XII 2008	45674	48299	105,7	32746	34451	105,2

I-XII 2009	44147	49958	113,2	31733	35666	112,4
I-XII 2010	47450	50141	105,7	34142	35867	105,1
I-XII 2011	52733	53273	101,0	37976	38152	100,5
I-XII 2012	57430	56906	99,1	41377	40764	98,5
I-XII 2013	60708	59573	98,1	43932	42757	97,3
I 2014	52438	59207	112,9	37966	42548	112,1
II 2014	60845	59861	98,4	44057	42930	97,4
III 2014	59782	59893	100,2	43452	42976	98,8
IV 2014	63167	59812	94,7	45847	43053	93,9
V 2014	60.966	59957	98,3	44.184	43020	97,4
VI 2014	61.992	60683	97,9	44.883	43504	96,9
VII 2014	62.380	61009	97,8	45.216	43725	96,7

- Prosečne plate su od zamrzavanja (oktobra 2008. godine) realno pale za 24,2% (nominalo su porasle za 25,1% , ali je inflacija 49,3 odsto učinila svoje). U istom periodu plate su u evrima pale 20,53 odsto
- Nažalost, čeka nas smanjenje fonda za plate u javnom sektoru sa 11% BDP na 8% BDP (obećano MMF-u) (i budžetskog dela za penzije sa 13% BDP na 10% BDP). Ovim smanjenjem i povećanjem minimalca, a uz gotovo isti ili isti broj zaposlenih neminovno je daljnje srozavanje plata ostalih kategorija i siguran put da na kraju svi imamo minimalac
- platni razredi za sve javne službe su jedini mehanizam da se za istu složenost posla dobije i ista plata
- ...

Zašto tražimo novi Poseban kolektivni ugovor

Zato što je:

- OKU prestao da važi 15. maja 2011. godine
- PKU ističe u januaru 2015. godine
- Ugrožena su brojna prava, koja dozvoljava zakon (nisu u suprotnost sa zakonom): otpremnine, minuli rad, uslovi za rad sindikata ...
- ...

Zašto tražimo novu školsku legislativu

Zato što:

- Ministar uveliko preti da će da ukine liste za preuzimanje i da se radni odnos zasniva na osnovu konkursa
- Na delu je nasilno penzionisanje uz izloženost aktuarskim penalima
- Finansiranje per capita i dalje je u „krovnom zakonu“
- ...

I zato ovo nije kraj naših akcija. Ovo je početak. Početak borbe za: plate, minuli rad, regres, topli obrok, stručno usvršavanje, naknade za prevoz zaposlenih, jubilarne nagrade... Ovo je početak borbe protiv novog zamrzavanja plata, za bolje školske zakone i podzakonska akta, bolje uslove rada,...

I kako nekad davno reče čovek čije ime nosi ovaj trg: „Spasa nam nema, propasti nećemo!“ Zato smo i osuđeni da uspemo i prosvetu vratimo na mesto koje joj i pripada.

Živeli!

Beograd, 22.10.2014.god.

prof. Hadži Zdravko M. Kovač,
generalni sekretar NSPRV